

SPIS TREŚCI

WSTĘP	5
PRADZIEJE MACEDONII	
Spółeczeństwo pierwotne	12
Epoka brązu	13
Epoka żelaza	14
II. STAROŻYTNE PAŃSTWO MACEDOŃSKIE	
Powstanie i rozwój państwa	17
Na drodze do zdobycia hegemonii w Grecji	20
Najazd Macedonii na Grecję	24
Pierwsze lata rządów Aleksandra Macedońskiego	25
Podboje wielkiego władcy	27
Państwo Aleksandra Wielkiego	29
Macedonia po śmierci Aleksandra Wielkiego	31
III. MACEDONIA POD RZĄDAMI RZYMU	
Wojny macedońsko-rzymskie	33
Panowanie Rzymu w Macedonii	34
IV. SŁOWIANIE NA BALKANACH	
Słowianie południowi	41
Osiedlenie się Słowian w Macedonii	42
Życie gospodarcze, religia i ustrój społeczny macedońskich Słowian	44
Macedońskie Sklawinie w rywalizacji bizantyjsko-bułgarskiej	46
V. SŁAWIZACJA I CHRYSYANIZACJA BULGARII	
Bracia Sołuńscy – Konstantyn (Cyryl) i Metody	49
Początki piśmiennictwa słowiańskiego	52
VI. MACEDONIA ZA PANOWANIA CARA SYMEONA I WIELKIEGO I CARA PIOTRA	
Umocnienie władzy Bułgarii w Macedonii	55
Rozwój ruchu bogomilskiego	56
VII. CARSTWO OCHRYDZKIE KOMITOPULÓW	
Wojny Rusi i Bizancjum o Bułgarię Naddunajską – powstanie państwa Komitopulów ..	58

Powstanie przeciwko Bizancjum	59
Carstwo Samuela (Samuila)	60
Zwycięskie wyprawy Bazylego II	62
VIII. MACEDONIA POD PANOWANIEM BIZANCJUM	
Administracja bizantyjska i Kościół w Macedonii	64
Położenie ludności	66
Powstania macedońskie przeciwko władzy bizantyjskiej	68
Najazdy Normanów, Serbów i krzyżowców	71
IX. UTRATA WŁADZY BIZANCJUM NAD MACEDONIA	
Feudalni władcy	74
Południowomacedońskie królestwo Bonifacego z Monferratu	76
Władza bułgarskiego sewastokratora Streza w Macedonii	76
X. SERBSKA WŁADZA W MACEDONII	
Serbska ekspansja	78
Położenie Macedonii w Carstwie Stefana Duszana	80
Rozpad państwa Duszana – powstanie niezależnych serbskich państw i terytoriów w Macedonii	81
Zajęcie Macedonii przez Turków	82
Rozwój literatury i sztuki w Macedonii w XII–XIV wieku	83
Literatura	83
Sztuka	85
XI. MACEDONIA W OKRESIE APOGEUM IMPERIUM OSMAŃSKIEGO	
Podział administracyjny	87
System timarsko-spahiski	88
Ludność zależna – położenie i warunki życia	90
Gospodarka	91
Kolonizacja i islamizacja Macedonii	93
Położenie i rola arcybiskupstwa ochrydzkiego	96
XII. MACEDONIA W OKRESIE KRYZYSU IMPERIUM OSMAŃSKIEGO W XVI–XVIII WIEKU	
Przyczyny kryzysu i jego skutki dla ludności	97
Walka z dominacją turecką	98
Powstanie ludowe pod wodzą Karpoša	100
Polityka mocarstw europejskich wobec Turcji w XVIII wieku	103
Macedonia w okresie anarchii	104
Upadek arcybiskupstwa ochrydzkiego	107
Kultura w Macedonii w okresie panowania tureckiego	109
XIII. MACEDONIA W PIERWSZEJ POŁOWIE XIX WIEKU	
Udział ludności Macedonii w walce przeciwko Turkom	113
Próby reform w Imperium Osmańskim i sytuacja w Macedonii	114
XIV. PROBLEM MACEDOŃSKI I ROZWÓJ MACEDOŃSKIEJ ODREBNOŚCI NARODOWEJ	
Polityka mocarstw a ruch wyzwolenczy na Bałkanach	119
Powstanie razłowieckie	120
Wojna rosyjsko-turecka	121
Powstanie kresneńskie	124
Wielkie mocarstwa i kwestia macedońska po kongresie berlińskim	126

Życie gospodarcze w Macedonii pod koniec XIX wieku	129
Państwa bałkańskie i Macedonia	130
Albańskie aspiracje do Macedonii	135
Walka z obcymi wpływami i rodzenie się macedońskiej świadomości narodowej	137
XV. ROZWÓJ RUCHU NARODOWEGO W MACEDONII NA POCZĄTKU XX WIEKU	
Powstanie ilindeńskie	144
Sprawa reform w Macedonii	154
Macedoński ruch wyzwolenczy po powstaniu ilindeńskim	158
Rewolucja młodoturecka	159
Albańskie pretensje do Macedonii	163
XVI. PROBLEM MACEDOŃSKI W CZASIE WOJEN BAŁKAŃSKICH	
Na drodze do sojuszu	164
Sojusz bałkański z 1912 roku	165
Pierwsza wojna bałkańska	167
Druga wojna bałkańska	168
Postanowienia traktatu bukareszteńskiego	169
XVII. MACEDONIA W OKRESIE I WOJNY ŚWIATOWEJ	172
XVIII. MACEDONIA W OKRESIE MIĘDZYWOJENNYM (1918–1941)	
Macedonia Wardarska	177
Sytuacja społeczno-polityczna	177
Ludność	181
Sytuacja gospodarcza	183
Szkolnictwo	185
Życie kulturalne	185
Macedonia Egejska	188
Sytuacja społeczna, polityczna i gospodarcza	188
Stosunki jugosłowiańsko-greckie	193
Problem macedoński a stosunki bułgarsko-greckie	196
Macedonia Pirińska	198
Sytuacja społeczno-polityczna	198
Życie kulturalne	203
Problem macedoński na tle kontaktów bułgarsko-jugosłowiańskich	204
Stosunek III Międzynarodówki i bałkańskich partii komunistycznych do problemu macedońskiego w okresie międzywojennym	209
XIX. MACEDONIA W OKRESIE II WOJNY ŚWIATOWEJ	
Agresja niemiecka na Jugosławię i Grecję	213
Sytuacja społeczno-polityczna	217
Spór między KPJ i macedońskimi komunistami w pierwszych latach wojny – rola Metodii Šatorova-Šarla i koncepcja przyszłego państwa	225
Między KPJ i BPR(k)	228
Rozwój ruchu oporu	229
Manifest Sztabu Głównego i jego krytyka	232
Koncepcja Sztabu Bałkańskiego	234
Decyzje Antyfaszystowskiej Rady Wyzwolenia Narodowego Jugosławii (AVNOJ) i Antyfaszystowskiej Rady Wyzwolenia Narodowego Macedonii (ASNOM) w kwestii macedońskiej	240
Zakończenie działań wojennych	244
Macedońska kultura i oświata w okresie wojny	246
XX. W OKRESIE DYKTATURY TITY	
Sytuacja społeczno-polityczna w Republice Macedonii w latach 1945–1953 na tle wydarzeń w Jugosławii	248

Sytuacja ekonomiczna Republiki Macedonii w pierwszych latach po wojnie – stalinowski model socjalizmu w gospodarce	254
Miejsce LRM w planowanej federacji bułgarsko-jugosłowiańskiej	257
Macedończycy w wojnie domowej w Grecji	268
XXI. REPUBLIKA MACEDONII W LATACH 1953–1990	
W jugosłowiańskim systemie federacyjnym	277
Problem macedoński w polityce Bułgarii	282
Greckie stanowisko w kwestii macedońskiej	285
Rozwój gospodarczy Republiki Macedonii w latach 1953–1990	287
XXII. REPUBLIKA MACEDONII W LATACH 1990–1998	
Powstanie państwa	293
Sytuacja wewnętrzna	293
Ludność – stosunki etniczne	297
Rozwój gospodarczy po uzyskaniu suwerenności	303
Polityka zagraniczna	306
Współpraca między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Macedonii	314
XXIII. KULTURA, NAUKA I SZTUKA W LATACH 1945–1998	
Kodyfikacja języka macedońskiego, rozwój nauki i oświaty	315
Literatura	317
Sztuka	320
Teatr, muzyka i film	322
WNIOSKI KOŃCOWE	324
WSKAZÓWKI BIBLIOGRAFICZNE	326
ANEKS	332
INDEKS NAZWISK	334
INDEKS NAZW GEOGRAFICZNYCH I ETNICZNYCH	351
WYKAZ ILUSTRACJI	363
SPIS MAP	365
SPIS TABEL	366